

Jaarrekening 2016

(Jaarrapport)

Het Scheepvaartmuseum

Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam
's-Lands Zeemagazijn
Kattenburgerplein 1
1018 KK Amsterdam

Postbus 15443
1001 MK Amsterdam
KvK 412.144.98

Tel. 020- 52 32 222

Inhoudsopgave:**Algemeen**

Bestuursverslag 2016 Het Scheepvaartmuseum	blz.	2
--	------	---

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016	blz.	12
Categoriale exploitatierekening 2016	blz.	13
Categoriale en functionele exploitatierekening 2016	blz.	14
Kasstroom overzicht over 2016	blz.	15
Toelichting behorende bij de jaarrekening 2016	blz.	16
Toelichting behorende bij de balans per 31 december 2016	blz.	20
Toelichting behorende bij de categoriale exploitatierekening 2016	blz.	29
Toelichting behorende bij de categoriale en functionele exploitatierekening 2016	blz.	41
Toelichting bij het kasstroomoverzicht 2016	blz.	41
Gelieerde rechtspersonen	blz.	42

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	blz.	44
---	------	----

Bijlage

Bezoekersgegevens 2016	blz.	47
Model III van de prestatieverantwoording	blz.	48
Overzicht nevenfuncties Algemeen directeur	blz.	49
Overzicht nevenfuncties leden Raad van Toezicht	blz.	49

Bestuursverslag 2016 Het Scheepvaartmuseum

Doelstelling en voornaamste activiteiten

De Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam, statutair gevestigd te Amsterdam is opgericht op 16 december 1994. De stichting heeft ten doel: bij een zo breed mogelijk publiek de belangstelling voor en het inzicht in alle aspecten van de Nederlandse maritieme cultuur, geschiedenis en kunst, mede in internationaal verband, te bevorderen.

Algemeen

2016 was voor de stichting Het Scheepvaartmuseum een belangrijk jaar;

De Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum, eigenaar van de museumcollectie, vierde haar 100-jarig bestaan met een grote overzichtstentoonstelling *Drijfveer / 100 jaar verzamelen* en twee symposia. Er werden bijzondere aankopen gedaan waaronder schilderij *Gezicht op het IJ* van Reinier Nooms uit 1647. Het museum was voor een periode van 38 dagen niet toegankelijk voor publiek i.v.m. de EU top in het gebouw. Ondanks deze sluitingsdagen is het museum erin geslaagd om 289.666 bezoekers te trekken. Bij een doorrekening en vergelijking met voorgaande jaren zou het museum bij volwaardige openingsdagen in 2016, 317.000 mensen hebben getrokken.

Na een interim periode o.l.v. Hans Gerson trad op 1 juli Michael Huijser aan als algemeen directeur.

Op 1 april werd Wopke Hoekstra aangesteld als voorzitter van de Raad van Toezicht.

Nadat een eerste activiteitenplan voor de periode 2017-2020 een negatief advies had gekregen van de Raad voor Cultuur werd het nieuwe activiteitenplan *Blauwdruk* in december alsnog gehonoreerd. Hiermee kan het museum zijn positie als toonaangevend kenniscentrum voor maritieme geschiedenis de komende jaren verder vormgeven en verbreden.

Publiek

Van het totaal van 289.666 bezoekers hebben meer dan 80.000 (82.330) jongeren tot en met 17 jaar een bezoek gebracht aan het museum en dat is 28% van het totaal aantal bezoekers. De buitenlandse bezoekers waren goed voor 97.350 bezoekers in 2016 en dat is 33,5% (2015: 30%) van het totaal.

Het museum wil zich ook breed positioneren richting de Nederlandse bezoekers waaronder de algemene cultuurliefhebbers, gezinnen en onderwijs bezoekers. Het Scheepvaartmuseum verleidt deze doelgroepen met een attractief, jaarlijks wisselend tentoonstellingsaanbod en programmering.

Met OCW zijn in het kader van de subsidie afspraken gemaakt over de te behalen bezoekersaantallen. Over de periode 2013-2016 zijn de bezoekersaantallen op een zeer klein deel na gerealiseerd (afwijking is minder dan 1%).

	2013	2014	2015	2016	2013-2016
Aantal bezoekers prestatieafspraken	320.000	300.000	325.000	335.000	1.280.000
Aantal bezoekers realisatie	327.842	321.628	302.155	289.666	1.241.291
Fictieve bezoekers periode EU				27.334	27.334
Aantal bezoekers incl fictieve periode EU	327.842	321.628	302.155	317.000 *	1.268.625
Verskil	7.842	21.628	-22.845	-18.000	-11.375

In de cijfers voor 2016 is hierbij uitgegaan van de bezoekers die we hadden gehaald met een openstelling van 362 dagen. De lagere openstelling voor 2016 is afgestemd met OCW. In bovenstaande opstelling zijn de 45.397 bezoekers van onze tentoonstelling DWDD Pop-Up in het Allard Pierson Museum niet meegeteld.

Financiële positie

Het startpunt voor een ondernemend Scheepvaartmuseum is een solide financiële positie en een sluitende jaarexploitatie. In 2016 is een resultaat behaald van € 1,4 miljoen. Conform de richtlijnen in het handboek OCW worden na resultaatbepaling nog een aantal verplichte reserveringen gemaakt:

Ten eerste is er een bedrag (€ 581.894) afkomstig uit de subsidie gereserveerd voor vervanging van bedrijfsinstallaties. Daarnaast is er geld gereserveerd voor terugbetaling van te veel ontvangen subsidie voor huisvesting (€ 409.166), subsidie voor verbetering van de veiligheid n.a.v. de Schipholbrand (€ 205.000) en een bijdrage van de BankGiroLoterij voor tentoonstellingsprojecten in 2017 (€ 95.947).

Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW (€ 55.128) en de algemene reserve (€ 33.097). Met een liquiditeitsratio van 3,70 (2015 3,58) kan het museum op tijd aan alle kortlopende verplichtingen voldoen. De solvabiliteit is toegenomen tot 36% (2015 28%).

De basis begroting van het museum wordt opgesteld zonder de projectkosten waarbij alle reguliere kosten inclusief de personeelskosten zijn gedekt. Projecten worden gefinancierd door middel van een mix van eigen inkomsten, waaronder een groot aantal langdurige relaties met sponsors, fondsen en de BankGiro Loterij. Onderdeel van de eigen inkomsten strategie voor de toekomst zijn eventuele bijdragen van Het Compagnie Fonds, Het Scheepvaartmuseum Enterprise, de Vereeniging en de inkomsten uit kaartverkoop (in 2016 €2,3 miljoen).

Het eigen vermogen van het museum bedraagt einde van het jaar € 5,3 miljoen euro, waarvan € 3,8 miljoen is bestemd voor vervanging van bedrijfsinstallaties en € 0,6 miljoen bestaat uit gereserveerde gelden van OCW. Van het resterende besteedbare deel van het eigen vermogen (€ 0,9 miljoen) is € 0,7 miljoen bestemd voor toekomstige uitgaven en € 0,2 miljoen vrij besteedbaar (algemene reserve).

De reserves en bestemmingsfondsen zijn geoormerkt, met uitzondering van de algemene reserve. OCW bepaalt in 2017 hoe het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 besteed gaan worden. Gezien de lage algemene reserve is het voorstel van het museum het bestemmingsfonds OCW toe te voegen aan de algemene reserve.

Vennootschapsbelasting

Het Scheepvaartmuseum Amsterdam is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. De stichting heeft geopteerd voor integrale belastingplicht als bedoeld in artikel 2 lid 9 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en wordt in dat kader geacht met haar gehele vermogen een onderneming te drijven. Het verzoek voor de toepassing van integrale belastingplicht is nog in behandeling bij de Belastingdienst. Door te kiezen voor deze optie is het voor het museum mogelijk om positieve resultaten te bestemmen in bestemmingsreserves. Deze bestemmingsreserves moeten binnen vijf jaar benut worden. Voldoet het museum aan deze voorwaarde dan is er geen vennootschapsbelasting verschuldigd. In de toelichting op bladzijde 36 is de fiscale positie van het museum nader toegelicht.

BankGiroLoterij

De BankGiroLoterij is een van de belangrijkste partners van Het Scheepvaartmuseum. Jaarlijks ontvangt het museum een donatie van € 400.000. De BankGiroLoterij heeft in het verleden bijgedragen aan de verbouwing van het museum (2007-2011) en aan de terugkeer van de Koningsloep in 2015. Daarnaast heeft het museum in 2016 een donatie ontvangen van € 760.000 voor de realisatie van het Virtual Reality project Dare to Discover. Het Scheepvaartmuseum is de BankGiroLoterij daarvoor bijzonder erkentelijk.

Publieksactiviteiten

In de eerste helft van 2016 was het museum ook buiten haar muren actief; gedurende de drie perioden van sluiting vanwege de bijeenkomsten in het kader van het EU-voorzitterschap was er een *Scheepvaartmuseum* XXS op het Kattenburgerplein vóór het museum, een milieuvriendelijk design-huis waar bezoekers gastvrij ontvangen werden en uitleg van een museumgids kregen over Europa en Het Scheepvaartmuseum. Daarnaast was het museum zichtbaar in het DWDD Pop-Up Museum in het Allard Pierson Museum (jan-mei) met een spraakmakende presentatie van schilderijen uit de collectie van Het Scheepvaartmuseum door Daan Roosegaarde.

In maart werd er stil gestaan bij het feit dat het VOC-schip *Amsterdam* 25 jaar aan de steiger van het museum ligt. Er was een feestelijk moment met een groep bouwers van de replica en een overnachting aan boord door een groep kinderen met hun ouders; de winnaars van een jubileumwedstrijd.

Van mei t/m september was er de tijdelijke fototentoonstelling *The Ultimate Sailor: under construction*. Een expositie over het stereotiepe, soms karikaturale beeld van de zeeman met werk in opdracht van de hedendaagse fotografen Koen Hauser, Jan Hoek, Marie-José Jongerius en Aisha Zeijpveld. Deze tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds.

Schoolactiviteiten

Het Scheepvaartmuseum werkt nauw samen met verschillende scholen uit het primair onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). Wat betreft PO is in 2016 in co-creatie met de Goeman Borgesiuschool een nieuw Sint Nicolaasprogramma ontwikkeld. Daarnaast is er een samenwerking gestart met de nieuw opgerichte Alan Turing school, een van de vier winnende initiatieven van de door de Gemeente Amsterdam geïnitieerde wedstrijd 'Onze Nieuwe School'. Ook participeerde het museum in de Stichting De Rode Loper op School gericht op basisscholen uit Amsterdam-Oost, onder meer met een nieuw programma over slavernij.

Wat betreft VO is in co-creatie met drie VO-scholen uit Amsterdam de pilot 'Bootkamp' gestart, een langdurige samenwerking waarbij de brugklasleerlingen van elk van de scholen kennismaken met elkaar en een 'teambuilding-programma' volgen aan boord van het VOC-schip *Amsterdam*. Daarnaast werkt Het Scheepvaartmuseum samen met het Gerrit van der Veen College in het kader van de kunstdagen voor alle brugklasleerlingen.

Wat betreft het middelbaar- en hoger onderwijs werden er door medewerkers van het museum diverse gastcolleges en workshops gegeven aan studenten van opleidingen met wie het museum al langere tijd samenwerkt: Reinwardt Academie, UvA, VU, RUL, verschillende pabo's, ArtEZ en de Breitner Academie.

Als gevolg van de sluiting vanwege de bijeenkomsten in het kader van het EU-voorzitterschap, heeft het museum in de eerste helft van 2016 ca. 4.000 minder leerlingen Primair en Voortgezet Onderwijs kunnen ontvangen. Dit is voor een deel gecompenseerd door extra programma's in de 2de helft van het jaar, met name voor het VO. Hiervoor zijn extra geld en uren vrijgemaakt.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Leerlingen PO:	9.388	10.921
Leerlingen VO (binnen- en buitenland):	15.753	15.383
Subtotaal PO en VO:	25.141	26.304
Studenten MBO/HBO/WO (binnen- en buitenland):	8.211	9.511
Totaal aantal school gebonden educatie:	33.352	35.815

Het aantal leerlingen in schoolverband blijft achter bij de prestatieafspraken 2013-2016; het verschil is 15.396 leerlingen (prestatieafpraak 116.000 / realisatie 100.604). Deze afwijking in de prestatie-eis is eerder toegelicht in het monitorgesprek met OCW op 16 september 2015 en in een brief aan OCW d.d. 17 maart 2016. Daarbij is onderstaande verklaring gegeven:

"Kort na de opening van het museum (begin 2012) is er vanuit is gegaan dat het aandeel scholieren qua percentage (10%) gelijk zou blijven (dus in 2006 180.000/ 18.000 en na heropening 300.000/ 30.000). Dit is echter niet mogelijk gebleken om verschillende redenen:

- Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen is er een beperkte capaciteit van gelijktijdig bezoek. Deze kwaliteit is in 2014 positief beoordeeld door de Raad van Cultuur. Hierdoor moeten soms scholen geweigerd worden. Er wordt naar gestreefd een zo hoog mogelijk aantal te halen, maar wel binnen onze kwaliteitseisen;
- De onderwijsgroepen komen maar in een beperkte periode naar het museum, waardoor er in de luvteperiode weinig groei te behalen is geweest;

Daarnaast is er veel concurrentie op de onderwijsmarkt en is het voor het museum een uitdaging dat het jeugdbezoek buiten schoolverband en studenten uit het MBO/HBO/WO niet meetellen voor de prestatie-eis, terwijl het museum ook in die categorie sterk scoort."

De doelstellingen voor schoolbezoek zijn vanaf 2017 niet meer gebaseerd op het percentage van 10% maar herzien op basis van nieuwe doelstellingen van de afdeling Educatie,

Aantal school gebonden activiteiten

Alle leerlingen PO en VO volgden een door een museum docent begeleid educatief programma of rondleiding. Van de 8.211 studenten MBO/HBO/WO, volgden 702 een programma/rondleiding.

Dat brengt het totaal school gebonden activiteiten op:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
PO:	1.051	1.223
VO:	1.764	1.723
Subtotaal PO en VO	2.816	2.946
MBO/HBO/WO:	56	105
Totaal:	2.872	3.051

Participatie

Zowel voor gezinnen, cultuurliefhebbers als buitenlandse toeristen was er een breed scala aan activiteiten. Voor deze activiteiten heeft het museum in 2016 samengewerkt met een groot aantal partners uit het culturele, wetenschappelijke en maatschappelijke veld. Zo heeft Ecomare zich aangesloten bij de succesvolle Walvisweken in de zomervakantieperiode, een samenwerkingsverband van Het Scheepvaartmuseum, WNF en Museum In 't Houten Huis. Andere voorbeelden zijn de maandelijkse Zeeconcerten i.s.m. het Conservatorium van Amsterdam, lezingen samen met de Vrije Academie, een Vrijheidsmaaltijd met het Comité 4/5 mei Amsterdam en de Maand van de Geschiedenis o.a. samen met Dutch Culture en de RCE .

Er waren meer activiteiten buiten het museum: o.a. het stoomschip Christiaans Brunings dat deelnam aan het grote stoomevenement 'Dordt in Stoom', sloepenvaarten in de zomer met een museumgids in de omgeving van

het museum en de stadswandeling 'Koopwaar en Kruitdamp'. Verder waren we onderdeel van het Amsterdam Light festival met de projectie Blueprint op het museumgebouw.

Voor gezinnen is er vanwege het succes van het doe-boekje in het kader van de Walvisweken, ook een Nederlandse en Engelstalig doe-boekje over het VOC-schip ontwikkeld waarmee 5.000 jonge bezoekers en hun (groot)ouders aan de slag zijn gegaan.

Cijfers niet-school gebonden educatie

- Voor gezinnen:
 - o 588 activiteiten met de verdeling:
 - 206 schoolvakantieactiviteiten voor de leeftijd 3+ en 304 activiteiten voor de leeftijd 6+, in totaal 510 activiteiten.
 - 78 activiteiten tijdens feestdagen en overige familieactiviteiten.
 - Bereik: 20.780 personen. [2015: 14.879]
- Voor individuele bezoekers/cultuurliefhebbers zonder kinderen:
 - o 272 activiteiten met de verdeling:
 - 'Verhaal op zaal' 112 keer uitgevoerd, incl. Het Scheepvaartmuseum XXS.
 - Instaprondleidingen 135 keer uitgevoerd.
 - Overige activiteiten 25 keer uitgevoerd.
 - Bereik: 16.008 personen [2015: 11.335]
- Voor jong en oud:
 - o 382 activiteiten met de verdeling:
 - 24 vaartochten met stoomschip 'Christiaan Brunings'
 - 60 rondleidingen op Statenjacht 'De Utrecht'
 - 70 rondleidingen op Clipper 'Stad Amsterdam'
 - 228 vaartochten met zomersloep en gids
 - Bereik: 4.493 personen [2015: 2.960]
- 225 rondleidingen voor particulieren en bij commerciële evenementen:
 - Bereik: 2.701 personen [2015: 5.071 vanwege SAIL]

Totaal aantal: 1.467 niet-school gebonden activiteiten met bereik van 43.413 personen.
[2015: 1.342 activiteiten met bereik van 34.245 personen]

Risicobeheersing

Risicomanagement is integraal onderdeel van het gevoerde beleid en ligt formeel vast, verdeeld in de onderdelen: strategie, operationeel, financieel, financiële verslaggeving en wet- en regelgeving.

De directie is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en meent dat de interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatie brede risico's worden beheerst, adequaat werken.

Operationele en financiële risico's (prijs-, liquiditeits-, koers- en renterisico's) zijn vastgelegd in de managementinformatie en worden periodiek geanalyseerd. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vindt periodiek plaats. Per kwartaal wordt er een herijkte jaarresultaatprognose opgesteld.

De grootste risico's die de organisatie loopt zijn:

Strategisch/ financieel:

- Tegenvallende bezoekersaantallen en/of teruglopende omzet, waardoor de financiële positie kan worden verzwakt. De volgende maatregelen zijn hiervoor getroffen:
 - o het museum bewaakt de jaarresultaten periodiek gedurende het jaar door het opstellen van resultaat- en liquiditeitsprognoses. Deze prognoses en mogelijke acties die hieruit voortkomen worden besproken met de raad van toezicht
 - o opstellen van een vermogensbeleid waarin de hoogte van de vereiste buffers voor risico en continuïteit worden gedefinieerd
- De verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de huisvesting is per 1 januari 2017 naar Het Scheepvaartmuseum overgedragen in het kader van de nieuwe erfgoedwet. De volgende maatregelen zijn getroffen:

- Er is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld dat in 2017 zal worden opgenomen in de planning & control cyclus
- De formatie van de organisatie is uitgebreid
- Per 1 januari 2017 zal een nieuw contract worden aangegaan met het Rijksvastgoedbedrijf, waarin risico's die voortvloeien uit onderhoud in eerdere periodes zijn gemitigeerd.
- (Europese) aanbesteding van contracten voor onderhoud, om het onderhoudsplan te kunnen uitvoeren.
- Niet (helemaal) nakomen van de prestatieafspraken met OCW in het kader van de culturele BIS infrastructuur, met mogelijke korting op subsidie tot gevolg.
 - In 2016 heeft het museum een uitgebreide toelichting gegeven aan OCW over de prestaties in de periode 2013-2016. Het museum schat in dat deze toelichting voldoende zekerheid biedt.
- Ontwikkelingen in de bekostiging van de subsidie in het kader van de erfgoedwet. Dit risico is door de individuele musea niet te mitigeren. Met de museumvereniging en OCW wordt gezamenlijk gewerkt aan een nieuwe bekostigingssystematiek.

Operationeel:

- Tekortkomingen in het ICT beleid, beveiliging en waarborgen van privacy met betrekking tot de Wet Datalekken
 - De risico's zijn erkend in de managementletter van de accountant. In 2017 zullen hiervoor adequate procedures worden opgesteld
- Tekortkomingen in scheiding van functies in systemen
 - In het afgelopen jaar zijn de bevoegdheden in verschillende systemen aangepast, waardoor de risico's zijn geminimaliseerd.
 - Er zullen vaker controles op systemen worden uitgevoerd om de bevoegdheden blijvend te monitoren

In de begroting van 2017 is een bezoekersaantal van 316.000 opgenomen, dat met de programmering en activiteiten voor dat jaar realistisch is. Het aantal bezoekers in de begroting is gebaseerd op het gemiddelde bezoek in de afgelopen 3 jaar. Indien mocht blijken dat de bezoekersaantallen tegenvallen, zal er direct worden bijgestuurd.

Gelieerde instellingen

Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise (HSME) en HSME BV

Het Scheepvaartmuseum heeft de zakelijke exploitatie ondergebracht in de Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise (HSME). Daarnaast is Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV (HSME BV) opgericht op 30 december 2016.

HSME BV verzorgt vanaf 1 januari 2016 de commerciële exploitatie van Het Scheepvaartmuseum. Daarmee zet zij de meeste activiteiten voort van de Stichting HSME. De Stichting HSME is 100% aandeelhouder van HSME BV geworden.

HSME BV geeft uitvoering aan de plannen van Het Scheepvaartmuseum om de commerciële exploitatie onder eigen regie uit te voeren. Hieronder vallen het publieksrestaurant, de winkel en de catering. Daarnaast levert HSME BV diensten aan het museum, vooral m.b.t. publieksofpvang, organisatie van relatie-ontvangsten en evenementen.

Het Scheepvaartmuseum heeft in 2011 de start van Stichting HSME financieel ondersteund met een lening. In 2016 is de vijfde termijn van deze tienjarige lening afgelost en zijn verder alle crediteurenschulden aan het museum volgens verwachting afgelost. Naast de aflossing van de schulden is er voor het eerst een gift aan het museum verstrekt van € 100.000, - , die voor het museum vrij besteedbaar is.

Om de activiteiten van de Stichting HSME in HSME BV te kunnen voortzetten, zijn alle activa en passiva van de stichting in 2016 overgebracht naar HSME BV en worden deze vanaf 1 januari 2016 voor rekening en risico van HSME BV geëxploiteerd.

In 2016 is de financiële positie van de Stichting HSME en HSME BV verbeterd. Het eigen vermogen groeide van een negatief saldo van 976.000 naar een negatief saldo van € 300.000, mede door een uitstekend resultaat in HSME BV in 2016 van €419.000.

Het vermogen van HSME BV zal naar verwachting verder blijven groeien en zal worden benut om de vermogens van de Stichting HSME (VOC schip) en Het Scheepvaartmuseum te versterken.

Het Scheepvaartmuseum heeft zich garant gesteld voor de aflossing van de lening (€ 1,5 miljoen) bij de Triodos bank. De lening van de Triodos bank is door HSME BV afgesloten voor specifieke investeringen die bij de vernieuwing zijn gedaan in de sfeer van de commerciële dienstverlening. HSME BV heeft in 2016 € 350.000 afgelost op de lening bij Triodos, per einde jaar staat er nog € 150.000 open. De directie heeft er alle vertrouwen in dat, op basis van het resultaat van de afgelopen jaren en de meerjaren liquiditeits prognose, er jaarlijks een gift kan worden gedaan aan Het Scheepvaartmuseum en het eigen vermogen verder kan worden versterkt.

Het Compagnie Fonds

Het Compagniefonds (HCF) is in 2008 opgericht om particulieren actief en duurzaam bij het museum te betrekken in de rol van mecenas en ambassadeur. Het fonds biedt de mogelijkheid kapitaal te vormen om zowel voor de korte als de lange termijn museale projecten mogelijk te maken.

De stichting heeft een van het museum onafhankelijk bestuur. Het Compagniefonds heeft in 2016 twee belangrijke bijdragen gedaan aan de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum. Het betreft een bijdrage van € 100.000 voor de aankoop van het schilderij van Nooms en een bijdrage van € 50.000 voor de aanschaf van een Nederlands scheepsmodel 'Huis Tijdverdrijf' (ca.1665). Beide aankopen zijn te bezichtigen in de tentoonstelling Drijfveer.

Vereeniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum

De Vereeniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum (VNHSM) is geen gelieerde partij in de zin van de richtlijnen voor de jaarrekening. VNHSM heeft een eigen bestuur waarin het museum geen invloed uitoefent of kan uitoefenen. De Vereeniging is eigenaar van de collectie en heeft deze als bruikleen ter beschikking gesteld aan de staat. De staat heeft de collectie in beheer gegeven bij Het Scheepvaartmuseum

Collectie

Registratiegraad:

Aantal objecten van de collectie dat in 2016 is geregistreerd, gedigitaliseerd en ontsloten:

Museaal (aantal records)	186.950
Bibliotheek (idem)	65.900
Totaal geregistreerd	252.850

Waarvan in 2016 toegevoegd museum	2.473
Waarvan in 2016 toegevoegd bibliotheek	165
Totale aanwinsten 2016	2.638

Aantal geconserveerde en gerestaureerde objecten van de collectie:

Extern, ten behoeve van expositie Drijfveer:

37 foto's, 3 prenten, 17 tekeningen, 3 landkaarten, 3 technische tekeningen, 1 handschrift
6 schilderijen
8 penningen, 5 hamers en -bijltjes, 6 bronzen plaquettes, 4 dozen, 1 ring, 2 instrumenten
2 keramieken plaquettes
3 boeken

Intern, idem: 7 schilderijen

Extern, ten behoeve van fotografie voor het jaarboek; 6 penningen

Aantal objecten uit legaten en schenkingen dat door de instelling is aanvaard op eigen naam of namens de Staat der Nederlanden:

Schenken/legaten 2016 museum	478
Schenken/legaten 2016 bibliotheek	110
Bij elkaar	588

Waarvan museum aan VNHSM (S)	474
Waarvan bibliotheek aan VNHSM (S)	110
Bij elkaar	584

Waarvan museaal aan Staat der Nederlanden (RS)	4
Waarvan bibl. aan Staat der Nederlanden (RS)	0
Bij elkaar	4

Aantal museale objecten dat zichtbaar is voor het algemene publiek:

	museaal	bibliotheek	totaal
In 2016 getoond in Het Scheepvaartmuseum	3.236	121	3.357
In 2016 tentoongesteld bij bruikleennemers	287	11	298
Totaal	3.523	132	3.655

Kwaliteitszorg

Er is in 2016 verder gegaan met het actualiseren van het handboek Collectiebeheer. Aan de hand van SPECTRUM (internationale standaard op het gebied van collectie-management) wordt de administratieve organisatie verbeterd. Er zijn nu vier procedures aangepast én geïmplementeerd.

Publicaties en Lezingen Diederick Wildeman, conservator zeevaartkunde & bibliotheek collecties

- Diederick Wildeman Mythe, hoop en werkelijkheid: de ontdekking van Kaap Hoorn. IN: Pieter Kroon, e.a., *Atlas van Kaap Hoorn: kaartbeeld van zuidelijk Zuid-Amerika 1500-1725*. Bussum: Thoth, 2016. p. 31-41.
- Diederick Wildeman 'Mythe, hope and reality' In: Pieter Kroon, e.a., *Atlas of Cape Horn: The Cartography of Southern South America 1500-1725*. Bussum: Thoth, 2016. [Engelse vertaling van de Nederlandse ed.]
- Diederick Wildeman 'Zeekaarten als historische bron' In: Marc Hameleers ed. e.a., *Cartografie: visies op de kaart 's-Gravenhage: Stichting Archiefpublicaties* 2016 (Stichting Archiefpublicaties Jaarboek ; 15) p. 208-217.
- Jaarboek-artikelen:
 - Diederick Wildeman 'Verzamelaar-handelaar: Antonius Wilhelmus Mari (Anton) Mensing (Amsterdam: 1866- Amsterdam 1936)' In: Elisabeth Spits, Diederick Wildeman, Sarah Bosmans (red) *Verzamelaars verzameld: een eeuw collectioneren in het Scheepvaartmuseum*. Zwolle: WBooks, 2016. p 102-113.
 - Diederick Wildeman 'De koersvaste verzamelaar: Ernst Crone (Amsterdam 1891-Amsterdam 1975)' In: Elisabeth Spits, Diederick Wildeman, Sarah Bosmans (red) *Verzamelaars verzameld: een eeuw collectioneren in het Scheepvaartmuseum*. Zwolle: WBooks, 2016. p. 114-121.
- *In the Eyes of the Others: The Violent Encounter Between the Dutch and the Maoris in New Zealand in 1642*.
Lezing gehouden aan de Universität Bremen in de serie Kolloquium zur Geschichte der fr hen Neuzeit.
- *Zuid-Amerika in Kaart gebracht*.
Lezing tijdens het symposium 'Rond Kaap Hoorn: ontdekkingen en controverses', georganiseerd door de Stichting 400 Jaar Kaap Hoorn in het Van de Valk Hotel in Hoorn
- *De reis van Le Maire & Schouten en de ontdekking van Kaap Hoorn*.
Lezing tijdens de thema-dag 'Kaap Hoorn in Kaart' georganiseerd door de Werkgroep voor de Geschiedenis van de Kartografie in het West-Fries Museum in Hoorn
- *Sailing to a hazy horizon: The "job description" of the Dutch Discoverers in the Seventeenth Century*.
Lezing tijdens het 7th International Congress of Maritime History gehouden bij de Murdoch University in Perth, Australië

Lezingen en publicaties: Cecile Bosman, conservator maritieme kunst

- 'Het uitzicht van Michiel de Ruyter. Een must-have voor het Scheepvaartmuseum', in: *Bulletin Vereniging Rembrandt*, oktober 2016.
- Een kunsthistorische toelichting op de verwerving van het schilderij *Gezicht op het IJ met 's Lands Zeemagazijn* van Reinier Nooms, 1664, aan de hand van zeven verwante werken, online: <http://www.verenigingrembrandt.nl/973/de-kunst/waarom-gesteund/1-oktober-2016:-het-scheepvaartmuseum-presenteert-een-17de-eeuws-maritiem-schilderij-van-reinier-nooms/?artId=100011366>
- In het jaarboek, twee artikelen: 'De verzameling van een speurneus. Cornelis Gerard 't Hooft (Dordrecht 30-6-1866 – 7-1-1936 Amsterdam)' en 'Matroos en visserman op de Noordelijke IJszee. De dagboeken en de tekeningen van Gerrit Westerneng (Ransdorp 24-12-1858 – 26-4-1959 Urk)'.
- lezing voor leden van de Vereeniging, getiteld: *Schilderkunstig hoogtepunt" of "historisch belang": het dilemma rond de zeeschilderkunst*.

- *Dutch Days in Hong Kong*, 4-8 april, een cultureel evenement in de maand april, met optredens van Nederlandse muziek-, dans – en toneelgroepen, tentoonstellingen, performances, en lezingen over Nederlandse kunst en cultuur in Hong Kong.
- Lezing met de titel *The mirror of the sky. Water in Dutch Painting*. Daarna on stage een interview/gesprek met Libby Lai-Pik Chan, conservator van het *Hong Kong Maritime Museum* over het vak van conservator in een maritiem museum.
- *Meet the Dutch: below, at and above sea level*, 4-17 mei, het 33-ste congres van de *International Association of Lyceum Clubs* in Amsterdam. Lezing met de titel *The mirror of the sky. Water in Dutch Painting*,

Publicaties Sarah Bosmans, conservator kunstinijverheid

- "Inventarisatie van 'De walvis in Nederland' – Matthijs Jacobus (Thijs) Mol", in: *Verzamelaars Verzameld*, E. Spits, D. Wildeman en S. Bosmans (red.), Zwolle/ Amsterdam 2016, pp. 14-21
- "Een man van zijn tijd – Christiaan Beels", in: *Verzamelaars Verzameld*, E. Spits, D. Wildeman en S. Bosmans (red.), Zwolle/ Amsterdam 2016, pp. 62-67
- "Het jubileumgeschenk van 1946", *Zeemagazijn* nr. 1 (2016), p. 11
- "Nieuwe tentoonstelling: Drijfveer | 100 jaar verzamelen", *Zeemagazijn* nr. 2 (2016), p. 13
- "Wat zij droeg, draagt de herinnering", *Zeemagazijn* nr. 3 (2016), p. 11
- "Zeemanssouvenirs", *Zeemagazijn* nr. 3 (2016), p. 12

Publicaties Sara Keijzer, conservator fotografie en film

- Keijzer, S.C., 'De wereld is plat. Verzamelde foto's door James Reginald Filz', in: Spits, E. en Wildeman D. (red.), *Verzamelaars verzameld. Een eeuw collectioneren in Het Scheepvaartmuseum* (Zwolle, 2016)
- Keijzer, S.C., 'Ochtendgloren na een tropennacht. De ontdekking van een verzameling negatieven van Alphons Hustinx', in: Spits, E. en Wildeman D. (red.), *Verzamelaars verzameld. Een eeuw collectioneren in Het Scheepvaartmuseum* (Zwolle, 2016)
- Keijzer, S.C., 'De fotograaf, de scheepvaartmaatschappij en de zolderkast', *Fotografisch geheugen*, 89 (2016) p.28
- Keijzer, S.C., 'Inland Shipping: binnenvaartschippers door de ogen van fotograaf Niels Helmink', in: *Zeemagazijn* (2016)
- Keijzer, S.C. en Tabarki, F., 'Voltooiing vermijdt. The ultimate sailor: under construction', in: *NRC Handelsblad* 11 juni 2016

Publicaties Elisabeth Spits, conservator schepen en techniek

- 'Spelevaren sinds de Gouden Eeuw' In *Wild van Water, de kunst van het genieten* (Zwolle Wbooks 2016)
- 'De scheepvaartverzameling Argo Navis' In *Verzamelaars Verzameld, een eeuw collectioneren in het Scheepvaartmuseum*. (Zwolle, Wbooks 2016)
- Hoeder van de 'miskende kinderen in de scheepvaart' In *Verzamelaars Verzameld, een eeuw collectioneren in het Scheepvaartmuseum*. (Zwolle, Wbooks 2016)
- 'De jonge Dirk' in *Zee Magazijn* nr. 1 (2016)
- 'HuisTijdverdrijf in *Zee Magazijn* nr. 1 (2016)
- 'Verzamelaars Verzameld in *Zee Magazijn* nr. 2 (2016)
- 'Een jachthaven aan de Loosdrechtse Plassen in *Zee Magazijn* nr 2(augustus 2016)
- 'Schepen van de Gouden Eeuw in *Fryslân, historisch tijdschrift*. Jaargang 22 nummer 1.
- 'Eeuwfeest Scheepvaartmuseum' in *Scheepshistorie* nr. 22

Collectieplan

In 2016 heeft het museum in het kader van de nieuwe erfgoedwet officieel de taak voor het beheer van de collectie toegewezen gekregen.

In 2016 is het bestaande collectieplan geactualiseerd. Voor de periode 2017-2020 stelt het Collectieplan de volgende beleidsprioriteiten: vergroten toegankelijkheid van de collectie, intensiveren zichtbaarheid van de collectie en stimuleren en borgen kennisfunctie.

Er wordt een informatiebeleidsplan opgesteld om deze ambities concreet ten uitvoer te kunnen brengen. Dit informatiebeleidsplan zal in februari 2017 gereed zijn. Het in 2014 opgestelde *Plan van Aanpak registratie achterstanden* n.a.v. de aanbevelingen van de inspecties van Audit Commissie Collectiebeheer van de Vereniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum en de Erfgoedinspectie zal worden geïntegreerd in dit informatiebeleidsplan.

In 2016 is verder gegaan met het deelproject *Registratie achterstanden Technische Tekeningen*. Doel van dit project is om de juridische status, standplaatsregistratie én fysieke nummering te verbeteren. De afronding van het *Technische Tekeningen* project staat nu gepland in de zomer van 2017.

Alle nieuwe aanwinsten van 2016 zijn geregistreerd d.m.v. opname in Adlib. Vier maal per jaar vindt er verwervingsoverleg plaats, waar goed gedocumenteerde en (financieel) verantwoorde verwervingen worden besproken.

Veiligheidsplan

Het Scheepvaartmuseum heeft een integraal veiligheidsplan. Het beleid is uitgewerkt in organisatorische, bouwkundige en elektrotechnische maatregelen die zorgen dat onveilige situaties tot het minimum worden beperkt. Het integrale veiligheidsplan draagt er tevens toe bij dat het Scheepvaartmuseum zijn kernactiviteiten permanent kan uitvoeren. Een calamiteitenplan is onderdeel van het veiligheidsplan.

Cultural Governance

De directie verschaft de raad van toezicht, gevraagd en ongevraagd, tijdig en volledig de informatie die nodig is voor een goede taakvervulling.

Het inhoudelijke beleid en de concretisering daarvan maken deel uit van die informatie, naast financiële prognoses, managementrapportages en overige presentaties. De directeur heeft tussentijds overleg met individuele leden van de raad en ingestelde commissies, waaronder de auditcommissie, over de volgende kerngebieden: strategie, financiën, bedrijfscultuur en organisatiestructuur.

De raad van toezicht heeft in 2016 zes maal vergaderd. Er is geen frequente afwezigheid van een van de leden geconstateerd.

Naast de reguliere agendapunten lag in 2106 de focus op:

- Voortgang activiteiten programma Blauwdruk 2017-2020 i.v.m. hernieuwde Bis aanvraag.
- Werving, monitoring en ondersteuning nieuwe directeur
- Werving, nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht
- Monitoring gesprekken met ondernemingsraad en afvaardiging managementteam.
- Vacature voor een vijfde en zesde raad van toezicht lid: een met museale ervaring, en een met ervaring in de vastgoed sector.
- De nieuwe situatie met betrekking tot gebouwbeheer in verband met de invoering van de erfgoedwet.

De raad vergadert ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de algemeen directeur om haar eigen functioneren te bespreken.

De directie en raad van toezicht van de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam vormen het bestuur en van daaruit de directie en raad van toezicht van de stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise. De raad van toezicht en de directie hanteren de principes van goed cultureel bestuur zoals in de nieuwe Governance Code Cultuur samengevat. In de reglementen voor de raad van toezicht en de directie zijn de verantwoordelijkheden, taken en de manier van samenwerken vastgelegd.

In de samenstelling van de raad van toezicht heeft één wijziging plaats gevonden, Wopke Hoekstra werd per 1 april 2016 voorzitter van de raad.

In de samenstelling van de directie vond ook een wijziging plaats: na een interim periode van vijf maanden o.l.v. de heer Hans Gerson werd Michael Huijser op 1 juli 2016 benoemd tot algemeen directeur.

WNT

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing. Het Scheepvaartmuseum voldoet aan de norm; zie toelichting blz. 36.

Samenstelling raad van toezicht		Benoeming	Herbenoeming	Aftreden
Voorzitter:	Mr. Dhr. W.B. Hoekstra	2016	2020	2024
Leden:	M. Borsboom VADM	2013	2017	2021
	Mw. Mr. T.L. Nagel	2011	2015	2019
	Mw. ir. M.Tiemstra	2010	2014	2018
	ir. A.J.M. Valk CBE	2014	2018	2022

Samenstelling Directie

Algemeen directeur: dhr. M. Huijser
 directeur Collecties: drs. H.J.A. Dessens

Bijlage: nevenfuncties van de algemeen directeur

Bijlage: nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht

Vooruitblik

De komende jaren zien er goed uit voor Het Scheepvaartmuseum. Met een nieuw activiteiten programma voor 2017-2020 en de beschikking voor cultuursubsidie van OCW voor deze periode kan het museum verder bouwen aan haar reputatie als publieksvriendelijk en hoogwaardig kenniscentrum en museum. Daarnaast ontvangt het museum vanaf 1 januari 2017 een structurele subsidie voor het beheer van de collectie en voor de huisvesting. De relatie tussen HSM en HSME BV & Stichting zal de komende jaren geïntensiveerd worden door de structurele bijdrage van 100.000 van HSME BV aan HSM te handhaven en het museale aanbod te integreren in de commerciële activiteiten. Hiervoor zijn heldere KPI's geformuleerd. De verwachting is dat de vraag vanuit de zakelijke markt verder zal toenemen de komende jaren.

De begroting voor 2017 is sluitend en gaat uit van een bezoekersaantal van 316.000 bezoekers

Publieksinkomsten	€ 2.400.000
Sponsors	€ 2.050.000
Management fee	€ 450.000
Overige subsidies/bijdragen	€ 1.318.000
Structurele subsidie OCW	€ <u>7.700.000</u>
Totaal inkomsten	€ 13.918.000
Salarislasten	€ 3.650.000
Afschrijvingen	€ 1.468.000
Huur	€ 4.400.000
Overige lasten	€ <u>4.400.000</u>
Totaal lasten	€ 13.918.000
Resultaat	€ 0

Maart 2017
 Michael Huijser

Balans per 31 december 2016

ACTIEF	Blz.	31-12-2016	31-12-2015
<u>Vaste activa</u>			
Materiële vaste activa	20	6.939.878	8.630.562
Financiële vaste activa	21	<u>320.000</u>	<u>400.000</u>
		7.259.878	9.030.562
<u>Viottende activa</u>			
Vorraden	21	42.375	23.951
Vorderingen:			
- Debiteuren	21	294.613	414.310
- Vooruitbetaalde kosten		19.942	54.401
- Omzetbelasting		266.881	191.466
- Overige vorderingen	21	402.245	390.295
Liquide middelen	21	<u>6.219.191</u>	<u>4.028.473</u>
		7.245.247	5.102.896
		<u>14.505.125</u>	<u>14.133.458</u>
<u>PASSIEF</u>			
<u>Eigen vermogen</u>			
Algemene reserve	22	196.506	163.408
Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties	22	3.782.963	3.201.069
Bestemmingsfonds OCW	22	152.046	96.917
Bestemmingsfonds huisvesting OCW	23	492.382	83.216
Bestemmingsfonds Veiligheid depot	23	205.000	0
Bestemmingsfonds BankGiroLoterij	23	<u>452.110</u>	<u>356.163</u>
Totaal Eigen vermogen		5.281.006	3.900.773
<u>Voorzieningen</u>	25	718.143	723.589
<u>Langlopende schulden</u>			
Investeringsbijdragen	25	<u>6.558.025</u>	<u>8.111.327</u>
		6.558.025	8.111.327
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>			
Schulden aan leveranciers en handelskredie	27	374.902	333.425
Vooruit ontvangen bedragen	27	760.000	25.201
Loonbelasting		127.926	127.050
Overige schulden	27	<u>685.123</u>	<u>912.093</u>
		1.947.951	1.397.769
		<u>14.505.125</u>	<u>14.133.458</u>

Categoriale exploitatierekening over 2016

		2016	begroting 2016	2015
	<u>Blz.</u>			
Directe opbrengsten	31			
Publieksinkomsten		2.324.064	2.395.240	2.595.737
Sponsorinkomsten		169.660	270.000	199.000
Overige inkomsten		3.217	0	5.023
Indirecte opbrengsten	31	751.894	468.000	446.010
Totale opbrengsten (A1)		3.248.835	3.133.240	3.245.770
Structurele subsidie OCW Cultuur Nota				
Onderdeel huren	31	5.985.365	6.073.143	6.073.143
Onderdeel exploitatiebijdrage	31	3.600.227	3.543.819	3.547.959
Structurele subsidie provincie		0	0	0
Structurele subsidie gemeente		0	0	0
Overige (niet structurele) subsidies/ bijdragen uit publieke middelen	32	0	0	0
Bijdragen uit private middelen		1.186.586	871.821	954.624
Waarvan particulieren incl. vrienden		334.686	361.818	514.796
Waarvan bedrijven		197.077	97.077	191.954
Waarvan private fondsen		258.392	268.692	441.148
Waarvan goede doelenloterijen		529.305	483.445	529.531
Totaal subsidies/bijdragen (A2)		12.091.638	11.699.815	12.253.154
Totale baten (A = A1 + A2)		15.340.473	14.833.055	15.498.924
Salarislasten	33	4.175.922	3.891.873	4.330.999
Afschrijvingen	33	1.751.399	1.708.749	1.928.059
Huur	34	4.767.640	5.109.281	5.078.877
Aankopen	34	125.236	50.000	56.669
Overige lasten	34	3.165.236	3.523.833	3.098.034
Totale lasten (B)		13.985.433	14.283.736	14.492.638
Saldo uit gewone bedrijfsvoering (A - B)		1.355.040	549.319	1.006.286
Saldo rentebaten/-lasten		25.193	20.000	50.729
Saldo overige buitengewone baten/lasten		0	0	0
Mutatie aankoopfonds		0	0	0
Resultaat voor bestemming		1.380.233	569.319	1.057.015
<u>Bestemming resultaat</u>	24			
Mutatie vervangingsreserve bedrijfsinstallaties		581.894	569.320	677.244
Mutatie bestemmingsfonds OCW 2013 - 2016		55.128	0	71.529
Mutatie bestemmingsfonds huisvesting OCW		409.166	0	41.608
Mutatie bestemmingsfonds brandveiligheid Depot		205.000	0	0
Mutatie bestemmingsfonds BankGiroLoterij		95.947	0	222.935
Mutatie Algemene reserve		33.098	0	43.699

(in euro's)

Categoriale en functionele exploitatierekening 2016

Categorieaal →	Functioneel →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen Beheer
			Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservieren & Restauratie	Vererving & afstoten	Onderzoek & Documentatie	
BATEN									
	Directe opbrengsten,								
	Publieksinkomsten totaal	2.324.064	1.394.438	464.813	-	-	-	-	464.813
	Publieksinkomsten buitenland totaal								
	Publieksinkomsten binnenland totaal	2.324.064							
	Waarvan kaartverkoop	2.128.869							
	Waarvan overig	195.195							
	Waarvan waardering vrijkaarten								
	Sponsorinkomsten								
	Waarvan sponsoring in natura		-	-	-	-	-	-	-
	Waarvan overige sponsorinkomsten	169.660	169.660	-	-	-	-	-	-
	Overige inkomsten								
	Waarvan vergoedingen van coproducenten								
	Waarvan overige inkomsten	3.217	2.252	322	-	-	-	-	643
	Indirecte opbrengsten	751.894	215.000	-	-	-	-	-	536.894
	Waarvan kapitalisatie van vrijwilligers								
	Waarvan overige indirecte opbrengsten								
	Totale opbrengsten (A1)	3.248.835	1.781.350	465.135	-	-	-	-	1.002.350
	Structurele subsidie OCW								
	Waarvan huren	5.985.365	2.388.499	216.427	556.588	556.588	556.588	84.873	1.625.801
	Waarvan exploitatiebijdrage	3.600.227	1.950.227	-	550.000	550.000	550.000		
	Waarvan Kaderregeling exploit.subs.								
	onderzoek en wetenschap								
	Structurele subsidie gemeente		-	-	-	-	-	-	-
	Structurele subsidie ander orgaan dan								
	OCW, provincie, gemeente								
	Ov. (niet struct)subsidies/bijdragen								
	Overige subsidie/bijdragen uit								
	publieke middelen	1.186.586	194.533	92.053					900.000
	Overige bijdragen uit private middelen	1.319.460							
	Waarvan particulieren incl vrienden	334.686	282.818	51.868					
	Waarvan bedrijven	197.077	197.077						
	Waarvan private fondsen	258.392	224.392	34.000					
	Waarvan goede doelenloterijen	529.305		404.069			125.236		
	Totale bijdragen (A2)	12.091.638	5.237.546	798.417	1.106.588	1.106.588	1.231.824	84.873	2.525.801
	Totale baten (A = A1 + A2)	15.340.473	7.018.896	1.263.551	1.106.588	1.106.588	1.231.824	84.873	3.528.152
	LASTEN - fte (aantal)	62							
	Salarislasten	4.175.922	1.046.746	487.697	433.360	433.360	453.912	-	1.320.845
	Waarvan vast contract	2.591.308	368.103	296.660	328.316	328.316	343.527	-	926.386
	Waarvan tijdelijk contract	671.744	157.631	98.875	70.684	70.684	76.023	-	197.847
	Waarvan inhuur	912.870	521.013	92.162	34.361	34.361	34.361	-	196.611
	Afschrijvingen	1.751.399	798.408	42.983	-	-	-	-	910.008
	Huur	4.767.640	2.388.499	216.427	556.588	556.588	556.588	84.873	408.076
	Overige lasten	3.165.236	875.193	1.199.515	96.973	96.973	265.215	9.081	622.286
	Aankopen	125.236					125.236		-
	Totale lasten (B)	13.985.433	5.108.846	1.946.622	1.086.922	1.086.922	1.400.952	93.954	3.261.215
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering (A - B)	1.355.040	1.910.050	683.070-	19.666	19.666	169.128-	9.081-	266.937
	Saldo rentebaten/-lasten	25.193	-	-	-	-	-	-	25.193
	Saldo overige buitengewone baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	-
	Mutatie aankoopfonds	-	-	-	-	-	-	-	-
	Saldo uit bedrijfsvoering	1.380.233	1.910.050	683.070-	19.666	19.666	169.128-	9.081-	292.130
	Toerekening Algemeen beheer	-	371.154-	141.421-	78.964-	78.964-	101.778-	6.826-	779.106
	Exploitatieresultaat	1.380.233	1.538.896	824.491-	59.298-	59.298-	270.906-	15.906-	1.071.236

Kasstroomoverzicht over 2016

	2016 EUR	2015 EUR
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.355.040	1.006.286
Aanpassingen voor:		
· Afschrijvingen	1.751.399	1.928.059
· Mutatie voorzieningen	-5.446	662.523
· Mutatie in werkkapitaal	598.549	-1.687.937
· Vrijval langlopende schulden	-1.553.302	-1.000.010
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.146.240	908.921
Ontvangen interest	25.193	50.729
Betaalde interest	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.171.433	959.650
Investerings in:		
· Materiële vaste activa	-318.264	-933.182
- Mutatie activa in uitvoering	257.550	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investerings-activiteiten	-60.714	-933.182
Aflossing langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financierings-activiteiten	80.000	80.000
Ontvangen uit aflossingen	80.000	80.000
Netto-kasstroom	2.190.718	106.468
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	0	0
Mutatie geldmiddelen	2.190.718	106.468

Toelichting mutaties:

Voorzieningen, in 2015 voorziening grootonderhoud gebouwen getroffen (€650.000), 2016 geringe mutaties.

Werkkapitaal, in 2015 is het Project Overstag afgerekend (900.000) en zijn de vooruitontvangen bedragen van de BankGiroLoterij voor de realisatie van de bouw van het schiphuis betaald (€ 740.000).

In 2016 is de vooruitontvangen subsidie voor de realisatie van Dare to Discover opgenomen onder de kortlopende schulden (€ 760.000).

Rente, lagere vergoeding door banken en geen vergoeding meer over crediteuren saldo gelieerde instelling.

Activa, in 2015 is de bouw van het Schiphuis (koningssloep) geactiveerd. In 2016 is er beperkt geïnvesteerd.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

De Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam, statutair gevestigd te Amsterdam is opgericht d.d. 16 december 1994. De stichting heeft ten doel: bij een zo breed mogelijk publiek de belangstelling voor en het inzicht in alle aspecten van de Nederlandse maritieme cultuur, geschiedenis en kunst, mede in internationaal verband, te bevorderen.

Toegepaste standaarden en handboek

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. De richtlijnen in dit handboek sluiten zoveel mogelijk aan op de bepalingen van Titel 9 BW2 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640). De in het handboek gestelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie en aan de te leveren (financiële) gegevens.

Consolidatie en gelieerde partijen

Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum is bestuurder van Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise waardoor op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving de gegevens van deze stichting zouden moeten worden geconsolideerd. Voor de verantwoording aan ministerie van OCW is consolidatie niet verplicht wanneer de jaarrekening van de stichting separaat wordt meegezonden. Op basis hiervan is afgezien van consolidatie.

Begroting 2016

Op 18 september 2012 is de meerjaren subsidie 2013 – 2016 vastgesteld voor een totaal bedrag van € 36.497.260 (kenmerk 437610). Tegen deze vaststelling is het museum in beroep gegaan. Op 21 maart 2013 is dit bezwaar gehonoreerd, de subsidie is opnieuw vastgesteld voor een bedrag van € 37.275.736 (DUO/OND-2013/15437M). In deze jaarrekening is de actuele begroting 2016 verwerkt. Het museum stelt de begroting elk jaar vast op basis van de meerjarenbegroting. Gebruikmaking van de actuele begroting dit geeft een beter inzicht in de cijfers.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Collectie

De collectie is niet gewaardeerd op de balans. De collectie is grotendeels eigendom van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum en is in bruikleen gegeven aan de Staat der Nederlanden. Het museum draagt zorg voor het beheer van en onderzoek aan de collectie.

In 2016 heeft het museum collectie aangekocht met onder andere steun van de BankGiroLoterij. Deze collectie wordt overgedragen aan de Vereeniging.

Aankopen voor de collectie worden direct ten laste van het exploitatieresultaat verantwoord.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Personele lasten zijn verantwoord in overeenstemming met het normenkader van de Beleidsregels Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Grondslagen voor de Categoriele en functionele exploitatierekening

Op bladzijde 42 is een toelichting opgenomen over toewijzing van de baten en lasten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening. De stichting heeft geen afgeleid financiële instrumenten.

Verstekte leningen en overige vorderingen

Verstekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd

Bedrijfsgebouwen	:	3.
Machines en installaties	:	10 - 20.
Andere vaste bedrijfsmiddelen	:	20.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen die niet behoren tot een handelsportefeuille en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Vorraden

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Passiva**Eigen vermogen****Algemene reserve**

De algemene reserve is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor de stichting is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op lange termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door de directie bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming

Bestemmingsfonds OCW

Conform het handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 dient een deel van het resultaat te worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW. Het resultaat wordt verdeeld op basis van een verhouding tussen de eigen inkomsten en de structureel ontvangen subsidie voor exploitatiebijdragen.

Voorzieningen**Algemeen**

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van: een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkanen en leeftijd.

Groot onderhoud gebouwen

Dit is een voorziening voor aanpassingen van de klimaatinstallatie en vervanging van de vloeren in de thematentoonstellingen. Deze voorziening betreft de nominale waarde van de geschatte uitgaven die naar verwachting nodig zijn om het project Overstag af te ronden.

Voorziening groot onderhoud schepen

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van de SS Christiaan Brunings wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjaren onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten

Langlopende schulden (Investeringsbijdragen)

Ontvangen investeringsbijdragen ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringsbijdragen. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomstig de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vaste activa.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De dekkingsgraad van het fonds bedraagt per 31 december 2016 90,1%.

Dienstverlening gelieerde entiteiten

De baten en lasten als gevolg van de onderlinge dienstverlening aan gelieerde entiteiten wordt doorbelast op basis van kostprijs.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

(in euro's)

Toelichting behorende bij de balans per 31 december 2016

Materiële vaste activa

	Machines en installaties					
	Inrichting Depot	Inrichting Overstag	Bedrijfs- installaties	Activa in uitvoering	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
<u>Stand per 1 januari 2016</u>						
Aanschafprijs	544.536	7.169.630	7.081.031	257.550	1.872.657	16.925.404
Cum. Afschr en waardeverm.	544.536	3.739.353	2.996.428	-	1.014.525	8.294.842
Boekwaarde	-	3.430.277	4.084.603	257.550	858.132	8.630.562
<u>Mutaties in de boekwaarde:</u>						
Investerings	-	-	261.813		56.451	318.264
Mutatie activa in uitvoering				257.550-		257.550-
Desinvesteringen	-		-			-
Saldo investeringen	-	-	261.813	257.550-	56.451	60.714
Afschrijvingen	-	798.407	708.325		244.666	1.751.398
Afschrijvingen desinvesteringen	-		-		-	-
Saldo afschrijvingen	-	798.407	708.325	-	244.666	1.751.398
<u>Stand per 31 december 2016</u>						
Aanschafprijs	544.536	7.169.630	7.342.844	-	1.929.108	16.986.118
Cum. Afschr en waardeverm.	544.536	4.537.760	3.704.753	-	1.259.191	10.046.240
Boekwaarde	-	2.631.870	3.638.091	-	669.917	6.939.878
Afschrijvings percentage	10%	10% - 20%	10% - 20%	0%	10% - 20%	

Verloop afschrijving investeringen Overstag

Activa	Inrichting Overstag	Bedrijfs-installaties	Totaal Overstag
Investerings Overstag	7.696.710	6.953.000	14.649.710
Desinvestering	-527.080	0	-527.080
	7.169.630	6.953.000	14.122.630
Afgeschreven t/m 2016	-4.537.760	-3.650.325	-8.188.085
Stand per 31 december 2016	2.631.870	3.302.675	5.934.545

Toelichting investeringen 2016:

	Investering
Schiphuis	91.000
Steiger	127.921
Aansluiten klimaatinstallatie schiphuis	42.892
Overige investeringen	56.451
	318.264

	31-12-2016	31-12-2015
Financiële vaste activa		
<u>Lening Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV</u>		
Aflossingsverplichting is € 80.000 per jaar.		
De rente bedraagt 3% over de in die periode nog uitstaande hoofdsom.		
Verloop lening		
Saldo per 1 januari	400.000	480.000
Aflossing	-80.000	-80.000
Stand per 31 december **	<u>320.000</u>	<u>400.000</u>
Het kortlopende deel van deze vordering is € 80.000, deze is opgenomen bij de overige vorderingen		
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
Museumkaarten	42.375	23.951
	<u>42.375</u>	<u>23.951</u>
<u>Debiteuren</u>		
Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise	4.546	0
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV **	148.409	284.463
Diverse debiteuren	154.158	142.347
Voorziening debiteuren	-12.500	-12.500
	<u>294.613</u>	<u>414.310</u>
<u>Overige vorderingen</u>		
Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum	54.602	0
Nog te ontvangen bijdragen Sponsors en Fondsen	120.361	55.000
Lening HSME BV aflossing **	80.000	80.000
Stichting Museumkaart	109.802	185.097
Nog te ontvangen rente	10.420	21.262
Diversen	27.059	48.936
	<u>402.244</u>	<u>390.295</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Rekeningen-courant	461.435	813.171
Rekening ABN AMRO Bank	218.789	127.387
Rente rekening Rabobank	75.759	75.401
ING zakelijke renterekening	2.881.359	466.666
ING Spaarrekening	2.506.034	2.500.000
Kruisposten, pin en creditcard	27.737	10.302
Kassaldo	48.078	35.546
	<u>6.219.191</u>	<u>4.028.473</u>
De liquide middelen staan ter vrije beschikking.		
**Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV		
Lening kortdurende deel	320.000	400.000
Lening langlopende deel	80.000	80.000
Debiteur	148.409	284.463
Crediteur	-110.229	-36.069
Saldo overige vorderingen en overige schulden	-67.834	-14.550
Totaal te vorderen van HSME	<u>370.346</u>	<u>713.844</u>

Passiva

Eigen Vermogen

Algemene reserve

	31-12-2016	31-12-2015
Stand per 1 januari	163.408	119.709
Resultaat bestemming	33.097	43.699
Stand per 31 december	<u>196.506</u>	<u>163.408</u>

Berekening resultaatbestemming opgenomen op blz. 24

Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties

Saldo per 1 januari	3.201.069	2.523.825
Resultaat bestemming	581.894	677.244
Stand per 31 december	<u>3.782.963</u>	<u>3.201.069</u>

Het verschil tussen de lasten en de baten (subsidie huur OCW) wordt middels resultaatbestemming ten gunste van deze vervangingsreserve gebracht.

In 2005 is een deel van de bedrijfsinstallaties economisch overgedragen door de Rijksgebouwendienst aan het Museum. De bedrijfsinstallaties van het depot zijn in 2006 ingebracht voor een waarde van € 40.675.

De uitgaven voor onderhoud en de afschrijving van de bedrijfsinstallaties zijn verwerkt ten laste van de vervangingsreserve bedrijfsinstallaties. In 2016 is het verschil tussen de lasten en de baten (huursubsidie OCW) middels resultaatbestemming ten gunste van deze vervangingsreserve gebracht.

De reserve is gevormd op voorschrift van OCW en vormt feitelijk een bestemmingsreserve.

Berekening resultaatbestemming vervangingsreserve bedrijfsinstallaties:

Structurele subsidie OCW onderdeel huren	5.985.365	6.073.143
Terug betaalde subsidie huur Hoogwoud	124.824	0
Af:		
huur depot Hoogwoud *	41.608	41.608
huur depot Amsterdam*	492.382	0
Afschrijvingslasten bedrijfsinstallaties depot	0	0
Huur excl. vervangingsreserve incl. onderhoud bedr.installaties	4.701.935	5.108.706
Jaarlijkse onderhoudskosten gebouwen	56.745	50.348
Salariskosten beheerder gebouwen	235.625	195.237
	<u>5.528.295</u>	<u>5.395.899</u>
Beschikbaar voor vervanging en onderhoud bedrijfsinstallaties	<u>581.894</u>	<u>677.244</u>

*Brief Ministerie van OCW, Cultureel erfgoed referentie 564855 d.d. 21 november 2013. Strekking van deze brief is dat het positieve verschil tussen de definitieve huur 2016 en de door de RGD in rekening gebrachte huur 2013, als dat zich voordoet, gereserveerd moet worden in een bestemmingsfonds huisvesting OCW.

Dit is voor 2016 van toepassing bij onze depots in Hoogwoud en Amsterdam.

Bestemmingsfonds OCW 2013 - 2016

Saldo per 1 januari	96.917	25.388
Resultaat bestemming	55.128	71.529
Stand per 31 december	<u>152.046</u>	<u>96.917</u>

Conform het handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 dient een deel van het resultaat te worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW. Het resultaat 2016 wordt verdeeld op basis van een verhouding tussen de eigen inkomsten en de structureel ontvangen subsidie voor exploitatiebijdragen.

Berekening resultaatbestemming opgenomen op blz. 24

(in euro's)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>Bestemmingsfonds huisvesting OCW</u>		
Saldo per 1 januari	83.216	41.608
Resultaatbestemming huur depot Hoogwoud	41.608	41.608
Resultaatbestemming huur depot Amsterdam	492.382	0
Terugbetaald OCW	-124.824	0
	<u>492.382</u>	<u>83.216</u>

De huur depot Hoogwoud en Amsterdam wordt bestemd conform de brief van OCW d.d. 21 november 2013
(zie hiervoor de toelichting bij vervangingsreserve bedrijfsinstallaties)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<u>Bestemmingsfonds Veiligheid depot</u>		
Saldo per 1 januari	0	0
Resultaat bestemming	205.000	0
Stand per 31 december	<u>205.000</u>	<u>0</u>

Beschikbaar stellen middelen in verband met Veiligheid Depot. Referentie: 872279

<u>Bestemmingsfonds BankGiroLoterij</u>		
Saldo per 1 januari	356.163	133.228
Resultaat bestemming	95.947	222.935
Stand per 31 december	<u>452.110</u>	<u>356.163</u>

Berekening resultaatbestemming Bestemmingsfonds BankGiroLoterij:

Jaarlijkse uitkering BankGiroLoterij	400.000
Opbrengst krasloten 2016	52.110
Totaal ontvangen in 2016	<u>452.110</u>

Uitgaven:

Drijfveer	108.500
Ultimate sailor	77.500
Aankopen 2016	125.236
Audiotour	44.927
Besteed in 2016	<u>356.163</u>
Ten gunste van bestemmingsfonds BankGiroLoterij	<u>95.947</u>

Bestemming resultaat

Uitgangspunt voor de toewijzing van resultaat naar het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 is dat de verhouding tussen de structurele subsidie OCW en de eigen inkomsten de verdeelsleutel bepaalt.

Structurele subsidie provincie en gemeenten alsmede overige subsidies / bijdragen uit publieke middelen worden buiten beschouwing gelaten.

De verdeling wordt bepaald door de subsidie OCW te delen door de totale baten (A1 + A2)

	2016	2015
Subsidie OCW	9.710.416	9.621.102
Terug betaalde subsidie huren	-124.824	0
Ontvangen subsidie OCW	9.585.592	9.621.102
Totale baten	15.340.473	15.498.924
OCW bestemmingsfonds	62,49%	62,08%
Algemene reserve	37,51%	37,92%

Berekening resultaatbestemming 2016

Resultaat voor bestemming		1.380.233
Resultaat bestemming Vervangingsreserve bedrijfsinstallaties		-581.894
Resultaat Bestemmingsfonds huisvesting OCW		-409.166
Resultaat Bestemmingsfonds brandveiligheid OCW		-205.000
Resultaat bestemming Bestemmingsfonds BankGiroLoterij		-95.947
Te verdelen resultaat		88.226
Bestemmingsfonds OCW 2013-2016	62,49%	55.128
Algemene reserve	37,51%	33.097
		88.226

Voorzieningen

	Stand per 31-12-2015	Vrijval / Dotatie	Kosten	Stand per 31-12-2016
Jubileumuitkering medewerkers	31.980	3.836	17.715	18.101
Groot onderhoud gebouwen	650.000	0	0	650.000
Groot onderhoud schepen	41.609	15.000	6.567	50.042
Totaal	723.589	18.836	24.282	718.143
< 1 jaar				260.000
1 - 5 jaar				451.522
> 5 jaar				6.621
				<u>718.143</u>

Jubileumuitkering medewerkers

Dit is een voorziening voor de jubileumuitkering medewerkers bij een dienstverband van 12,5, 25 of 40 jaar.

Groot onderhoud gebouwen

Dit is een voorziening voor grootonderhoud van de klimaatinstallatie en vervanging van de themavloeren in de tentoonstellingen. Deze werkzaamheden zouden worden uitgevoerd door het Rijksvastgoedbedrijf.

Bij het afronden van het project Overstag is overeengekomen dat Het Scheepvaartmuseum dit onderhoud zelf gaat uitvoeren.

Er wordt in 2017 gestart met de vervanging van de themavloeren en aanpassingen van de klimaatinstallatie.

Groot onderhoud schepen

Dit is een voorziening voor groot onderhoud van de SS Christiaan Brunings, een varende historisch schip, dat onderdeel is van de collectie. Om periodiek onderhoud te kunnen plegen is jaarlijks een bedrag nodig van € 15.000.

Langlopende schulden

	Stand per 31-12-2015	Toevoeging	Vrijval	Stand per 31-12-2016
<u>Investeringsbijdragen</u>				
Inzake investeringen in inrichting Overstag	3.430.279	0	798.405	2.631.874
Inzake investeringen in bedrijfsinstallaties	3.997.975	0	695.300	3.302.675
Inzake investeringen in schiphuis en steiger	683.073	0	59.597	623.476
Totaal	8.111.327	0	1.553.302	6.558.025

Onder de investeringsbijdragen zijn subsidies en/of bijdragen opgenomen ter dekking van de investeringen in materiële vaste activa. Deze bijdragen vallen vrij naar gelang de afschrijving op de desbetreffende investeringen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	264.673	297.356
Schuld aan HSME BV	110.229	36.069
	<u>374.902</u>	<u>333.425</u>
<u>Vooruit ontvangen bedragen</u>		
Projectbijdrage BankGiroLoterij tentoonstelling Dare to Discover	760.000	0
Vooruit ontvangen subsidie bedrijven	0	25.201
	<u>760.000</u>	<u>25.201</u>
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV **	67.834	14.550
Reservering vakantiegeld (juni/december)	132.072	109.475
Reservering vakantie uren	139.972	103.059
Pensioenpremie	20.285	2.864
Huisvestingslasten	35.604	104.996
Overige personeelskosten	73.240	243.011
Activiteitskosten	97.656	248.245
Northern Seas Maritime Museum Network	42.777	44.589
Overige organisatiekosten	75.683	41.304
	<u>685.123</u>	<u>912.093</u>

** Zie overzicht positie Het Scheepvaartmuseum Enterprise blz. 21

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Subsidie

In het kader van de afspraken voor de periode 2017-2020 is door het Ministerie van OCW de volgende subsidie toegezegd (brief 20 september 2016 ref:1056850):

Culturele basisinfrastructuur 2017 - 2020		7.840.592
Erfgoedwet, huisvesting 2017	***	4.291.731
Erfgoedwet, collectiebeheer 2017	***	1.422.284
Totaal		<u>13.554.607</u>

*** Wij moeten deze subsidie jaarlijks aanvragen, uiterlijk op 30 juni voor subsidie voor de uitvoering in het daaropvolgende jaar.

BankGiroLoterij

Het Scheepvaartmuseum is begunstigde van de BankGiroLoterij, voor een periode van vijf jaar ontvangt het museum jaarlijks een uitkering van € 400.000. In 2016 heeft de BankGiroLoterij een nieuwe toezegging gedaan tot en met 31 december 2020. Tevens heeft het museum een speciale bijdrage ontvangen van € 760.00 voor het project 'Dare to Discover'. Dit project wordt in 2017 gerealiseerd.

Beheersovereenkomst

De Staat der Nederlanden heeft per 1 januari 2013 de beheersovereenkomst met museum opgezegd per 1 januari 2017. Dit in het kader van een nieuw museaal bestel.

Nieuw museaal bestel

De Erfgoedwet betekent een belangrijke verandering voor musea die delen van de rijkscollectie beheren waarvoor de Minister van OCW verantwoordelijk is. Kosten voor beheer en behoud zoals huisvesting, klimaatbeheer, beveiliging, restauratie en registratie worden voortaan structureel gefinancierd. Daarmee zijn deze musea voor beheerkosten niet meer afhankelijk van de vierjaarlijkse subsidiecyclus.

Verplichtingen

Huur gebouwen

Uit hoofde van huurcontracten is de Stichting verplichtingen aangegaan met de Rijksgebouwendienst.

Huurprijs:

Kattenburgerplein 1, Amsterdam	2.255.630
Kattenburgerstraat 7, Amsterdam	127.241
Westerboekweg 34,36,44, Hoogwoud	27.319
Totale huur 2017	<u>2.410.190</u>

De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaren, ingaande op 1 januari 2017 en alzo eindigende op 31 december 2021. Gedurende deze periode kan de Overeenkomst enkel door het Museum worden opgezegd bij aangetekend schrijven en met inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden. Er is geen waarborgsom of bankgarantie afgegeven.

De vaste opslag in de huur zal jaarlijks, voor het eerst op 1 januari 2018 worden aangepast overeenkomstig de wijziging van het Consumentenprijsindexcijfer. De huurovereenkomst is nog niet getekend door beide partijen, dit wordt gedaan na vaststelling van de 0 meting. Naar verwachting is dit in de eerste helft van 2017.

Zekerheidsstelling

Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise heeft een lening afgesloten van € 1.500.000 bij de Triodos Bank. In 2016 is € 350.000 afgelost op deze lening, het openstaand saldo is € 150.000.

Als zekerheidsstelling heeft Het Scheepvaartmuseum zich garant gesteld voor deze lening, met een eerste recht van pand op alle huidige en toekomstige bedrijfsvoorraden, inventarisgoederen machines en installaties die zich in het bedrijf van Schuldenaar bevinden en waarvan Schuldenaar eigenaar is.

Eigen inkomstennorm

De algemene minimumnorm om toe te kunnen treden tot culturele basisinfrastructuur 2017-2020 geldt voor cultuurproducerende instellingen een percentage van 21,5%. Berekening opgesteld conform brief Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, kenmerk 799300, datum 7 aug 2015.

Berekening eigen inkomsten:

Eigen inkomsten (A)	2016	2015	2014	2013
Publieksinkomsten	2.324.064	2.595.737	2.578.737	2.626.362
Sponsorinkomsten	169.660	199.000	169.500	40.500
Correctie inkomsten sponsoring in natura is uitge:	0	0	-40.000	0
Overige inkomsten	3.217	5.023	52.404	68.255
Indirecte inkomsten	751.894	446.010	516.598	592.455
Bijdragen uit private middelen	1.319.460	1.677.428	1.559.795	1.926.696
Totaal eigen inkomsten	4.568.295	4.923.198	4.837.034	5.254.268
Structurele subsidies				
Structurele subsidie OCW (B)	9.585.592	9.621.102	9.584.944	9.486.781
Percentage eigen inkomsten (A/B)	47,7%	51,2%	50,5%	55,4%
Gemiddelde t/m lopend jaar	51,2%	52,3%	52,9%	55,4%

Toelichting behorende bij de categoriale exploitatierekening 2016

Algemeen

Voor de begroting is de actuele begroting voor het jaar 2016 toegepast. Deze is gebaseerd op de meerjaren begroting 2013 - 2016. De begroting 2016 is geactualiseerd voor prijs- en loonstijgingen en actuele inzichten.

Hieronder worden de opvallende afwijkingen ten opzichte van de begroting 2016 en voorgaand jaar 2015 toegelicht.

Baten

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten

Aantal bezoekers begroot 298.000, meerjarenbegroting 335.000 werkelijk 289.666. De gemiddelde opbrengst is begroot op € 8,00 werkelijk € 7,35 per bezoeker. Lagere opbrengst per bezoeker door succesvolle acties onder andere met de Rai.

Indirecte opbrengsten

Er is een hogere management fee berekend aan Het Scheepvaartmuseum Enterprise. De management fee wordt jaarlijks getoetst. Het Scheepvaartmuseum Enterprise heeft het museum een vergoeding betaald van € 215.000 voor gedeelde inkomsten tijdens de dagen dat het museum niet open was voor bezoekers tijdens de Europese Top.

Structurele subsidie OCW

De subsidie is in 2016 licht geïndexeerd. Er is in 2016 een bedrag van € 124.824 terug betaald. Voor ons depot in Hoogwoud hebben wij sinds 2013 jaarlijks € 41.608 minder huur betaald. Op verzoek van het ministerie van OCW is dit in 2016 terug gestort. Voor de bestemming van het resultaat hebben dit bedrag in mindering gebracht op de structurele subsidie huren. In 2016 hebben wij ook minder huur betaald voor ons depot in Amsterdam. Dit bedrag ad € 492.382 hebben wij op de balans opgenomen bij het bestemmingsfonds huisvesting OCW. Dit is het laatste jaar van de cultuurperiode 2013-2016. Na het indienen van de jaarrekening 2016 bepaald OCW of alle prestatieafspraken zijn gehaald of met reden niet zijn gehaald. OCW heeft het recht om de subsidie bij te stellen als prestatieafspraken niet zijn gehaald.

Overige subsidies/bijdragen

Subsidies uit publieke middelen

Onder de subsidies uit publieke middelen is een incidentele bijdrage van OCW verwerkt van € 205.000. Dit bedrag is bestemd voor (brand)veiligheidsmaatregelen in het depot. Dit bedrag is ter beschikking gesteld mede naar aanleiding van de Schipholbrand op 27 oktober 2015. Per 1 januari 2017 is het museum verantwoordelijk voor het treffen van de benodigde (brand)veiligheidseisen, dit bedrag is bestemd om deze maatregelen te kunnen treffen.

Bijdragen uit private middelen

Onder de bijdrage uit private middelen zijn de bijdragen verwerkt die wij ontvangen hebben voor de diverse projecten. De BankGiroLoterij heeft het museum gesteund met een donatie van € 400.000 en een speciale projectbijdrage van € 760.000 voor het project Dare to Discover. Dare to Discover wordt een spectaculaire 3D presentatie op het Voc-schip. De voorbereidingen voor dit project zijn dit jaar gestart. De project bijdrage hebben wij volledig gereserveerd voor de uitvoering van het project in 2017. Verder hebben bijdragen ontvangen van het Mondriaanfonds voor de projecten De Ultimate Sailor, under construction, De Walvis Weken en Samenwerking op het gebied van veiligheidszorg. De projecten Walvis Weken en Samenwerken op het gebied van veiligheidszorg zijn projecten die wij samen met andere musea en externe partijen doen. Externe partijen zijn o.a. het WNF(Walvis Weken) en de Nationale Politie (Veiligheidszorg) De tentoonstelling Drijfveer is mede mogelijk gemaakt door de steun van vijf Maritieme fondsen en een donatie van De Vereniging.

Lasten

Salarislasten

Ten opzichte van vorig jaar zijn de salarislasten gedaald. Per 1 juli 2017 is Michael Huijser als nieuwe directeur aangesteld. Een aantal functies zijn om die reden in 2016 niet direct vervangen maar uitgevoerd door interim medewerkers. Dit is de verklaring voor de hogere inhuurkosten en de lagere salariskosten.

Bezoldiging van bestuurders en leden van de Raad van Toezicht

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de stichting gekomen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van € 208.639 voor leden van de Raad van Toezicht is er voor € 1.444 aan onkostenvergoedingen ten laste van de stichting genomen. Voor een toelichting zie blz. 36.

Er is geen sprake van personeelsopties, leningen, voorschotten en garanties voor bestuurders en leden van de Raad van Toezicht.

De verdiensten van de directie en andere functionarissen van Het Scheepvaartmuseum voldoet aan de voorschriften van de Wet Normering Topinkomens.

Huur

De huur is in 2016 lager door een lagere huurvergoeding voor het Depot in Amsterdam. Het verschil in de huur 2015 en 2016 € 492.382 hebben wij op de balans opgenomen bij het bestemmingsfonds huisvesting OCW.

Overige lasten

De overige huisvestingslasten zijn gestegen. In voorbereiding op het in eigen beheer nemen van de huisvesting zijn er advieskosten gemaakt om het museum daarbij te begeleiden. Verder zijn er dit jaar kosten gemaakt voor de werving van leden van de Raad van Toezicht en de directeur.

Voor het VOC-schip Amsterdam zijn lagere kosten in rekening gebracht. Dit is gebaseerd op de verwachting er voldoende middelen zijn om op termijn het grootonderhoud van het schip te kunnen uitvoeren.

Specificatie baten

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten

-Entree	2.128.869	2.185.240	2.379.082
-Opbrengst verkoop museumkaart	10.457	20.000	16.250
-Opbrengst activiteiten	184.738	190.000	200.405
Totaal Publieksinkomsten	2.324.064	2.395.240	2.595.737

Sponsorinkomsten

-Maritieme Cirkel	10.000	32.000	15.000
-Overige sponsorinkomsten	159.660	238.000	184.000
Totaal Sponsorinkomsten	169.660	270.000	199.000

Overige inkomsten

-Overige inkomsten	3.217	0	5.023
Totaal inkomsten	3.217	0	5.023

Indirecte opbrengsten

Indirecte opbrengsten

-Management fee Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise	536.894	468.000	444.760
-Overige indirecte inkomsten	215.000	0	1.250
Totaal indirecte inkomsten	751.894	468.000	446.010

Totale opbrengsten (A1)

3.248.835 3.133.240 3.245.770

Structurele subsidie OCW Cultuur Nota:

Instellingssubsidie, huren	5.985.365	6.073.143	6.073.143
Instellingssubsidie, exploitatiebijdrage	3.600.227	3.543.819	3.547.959
Totaal structurele subsidie OCW Cultuur Nota	9.585.592	9.616.962	9.621.102

Vrijval Inv. Bijdragen	Overige Bijdragen	Totaal 2016	begroting 2016	Totaal 2015
---------------------------	----------------------	----------------	-------------------	----------------

Overige (niet structurele) subsidies / bijdragen uit publieke middelen

Subsidies uit publieke middelen

-Subsidie OCW	800.571	205.000	1.005.571	800.571	865.661
-Provincie NH	67.500	0	67.500	67.500	67.500
-Mondriaan Stichting	3.750	109.765	113.515	3.750	21.463
Totaal Subsidies uit publieke middelen	871.821	314.765	1.186.586	871.821	954.624

Bijdragen uit private middelen

Waarvan particulieren incl. vrienden	282.818	51.868	334.686	361.818	514.796
- Vereeniging	0	51.444	51.444	35.000	22.672
- Particulieren	0	424	424	0	112.000
- HCF	282.818	0	282.818	326.818	380.124
Waarvan bedrijven	97.077	100.000	197.077	97.077	191.954
- Haven bedrijven	42.530	0	42.530	42.530	42.530
- Westland Kaas groep	25.535	0	25.535	25.535	55.684
- Delta Lloyd	9.835	0	9.835	9.835	22.403
- Nederlandse bank	3.275	0	3.275	3.275	53.431
- Het Scheepvaartmuseum Enterprise	0	100.000	100.000	0	0
- Overige	15.902	0	15.902	15.902	17.906
Waarvan private fondsen	224.392	34.000	258.392	268.692	441.148
-VSBfonds	180.392		180.392	180.392	180.392
-Gieskes Strijbisfonds	39.000		39.000	39.000	39.000
-Janivo Stichting	5.000		5.000	5.000	5.000
-Stichting Fellowships	0		0	40.000	0
-Stichting Virtutis Opus	0		0	0	100.000
-Drs Cor van Zadelhoff Fonds	0		0	0	100.000
-Wereld Natuur Fonds	0		0	0	4.206
-St. Vaderlandsch Fonds	0	22.000	22.000	0	0
-Vereeniging Pr Hendrik St sedert 1874	0	5.000	5.000	0	0
-Stichting Zabawas	0		0	4.300	25.000
-Stichting Boek & Wurm	0		0	0	-12.450
-Directie der Oostersche Handel en Reederijen	0	4.000	4.000	0	0
-Stichting Admiraal van Kinsbergenfonds	0	1.000	1.000	0	0
-Stichting ondersteuningsfonds NISS	0	2.000	2.000	0	0
Waarvan goede doelenloterijen	77.195	452.110	529.305	483.445	529.531
- BankGiroLoterij	77.195	452.110	529.305	483.445	529.531
Totaal Subsidie/Bijdragen uit private middelen	681.482	637.978	1.319.460	1.211.032	1.677.428
Totale bijdragen (A2)	1.553.303	952.743	12.091.638	11.699.815	12.253.154

Specificatie lasten

Salarislasten

	2016	begroting 2016	2015
Salariskosten	2.310.666	2.261.443	2.559.647
Sociale lasten werkgever	411.528	402.761	405.307
Pensioenlasten werkgever	264.949	259.305	266.661
Inhuur medewerkers	977.637	715.000	811.757
Vakantiegelduitkering	186.297	182.328	189.766
Overige uitkeringen	5.703	5.582	19.863
Toelagen onregelmatige diensten	12.617	12.348	15.455
Bereik/beschikbaarheidtoeslag	25.119	24.584	23.807
Reiskosten woon/werkverkeer	37.447	36.649	40.625
Ontvangen vergoedingen en uitkeringen derden	-56.041	-8.127	-1.889
Totaal salarislasten	4.175.922	3.891.873	4.330.999

In 2016 waren gemiddeld 56,75 Fte's werkzaam, in 2015 waren het er 57,7 Fte's.

Afschrijvingen

	2016	begroting 2016	2015
Afschrijvingskosten Inrichting Overstag	798.408	798.407	987.785
Afschrijvingskosten Bedrijfsinstallaties	708.325	708.325	696.028
Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	244.666	202.017	244.246
Totaal afschrijvingen	1.751.399	1.708.749	1.928.059

Huur

	2016	begroting 2016	2015
Huur gebouw	3.993.846	3.993.846	3.993.846
Huur depot	363.465	145.587	855.848
Huur Mibo-loodsen	103.979	855.848	103.978
Zakelijke lasten	56.531	14.000	29.910
Subtotaal Huur	4.517.821	5.009.281	4.983.582
Vervanging bedrijfsinstallaties	101.250	0	0
Onderhoud bedrijfsinstallaties	148.569	100.000	95.295
Totaal huur	4.767.640	5.109.281	5.078.877

Aankopen

	125.236	50.000	56.669
--	---------	--------	--------

Overige lasten

Activiteitslasten	2.038.341	2.227.357	2.038.227
Organisatielasten	461.146	458.000	498.235
Overige huisvestingslasten	497.078	675.600	439.546
Onderhoudslasten	13.009	16.500	11.232
Overige personeelskosten	155.662	146.376	110.794
Totaal Overige lasten	3.165.236	3.523.833	3.098.034

Activiteitslasten

Kosten huur VOC-schip <i>Amsterdam</i>	230.374	250.000	230.000
Kostprijs entree/activiteiten	202.147	173.374	199.802
Collectiebeheer	63.811	108.750	57.663
Presentatie	181.008	256.183	161.007
Marketing en Communicatie	173.756	278.500	177.298
Sponsorwerving	74.099	80.000	79.171
Projecten	1.113.146	1.080.550	1.133.286
Totaal activiteitslasten	2.038.341	2.227.357	2.038.227

Projecten

Leven aan Boord	1.749	25.000	278.130
Audiotour	47.996	50.000	49.018
Koningssloep	34.668	25.000	662.426
Onderhoud en restauratie Christiaan Brunings	33.808	35.000	39.703
Michiel de Ruyter	0	0	59.092
Dare to Discover	44.813	20.000	0
Heijmanshuisje	66.170	68.000	0
Drijfveer	478.694	481.000	0
Ultimate Sailor	192.332	200.000	0
Voc 25 jaar	75.518	83.000	0
Veiligheidszorg Musea	68.244	0	0
Walvis Weken	46.972	76.500	44.917
Diverse projecten	22.182	17.050	0
	1.113.146	1.080.550	1.133.286

Fiscale positie

Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. De stichting heeft geopteerd voor integrale belastingplicht als bedoeld in artikel 2 lid 9 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en wordt in dat kader geacht met haar gehele vermogen een onderneming te drijven. Dit verzoek is nog in behandeling bij de Belastingdienst.

Verschuldigde vennootschapsbelasting

	2016
Berekening belastbaarbedrag	
Resultaat voorbelastingen	1.380.233
Fiscale afschrijving lager dan commerciële afschrijving	8.150
Fiscaal geen mutatie investeringsbijdrage	-1.553.302
Fiscaal resultaat	-164.919
Fiscaal niet-afteikbaar deel van de kosten	4.500
Investeringsaftrek	-12.061
Overige vrijgestelde winstbestanddelen: giften	-405.742
	<u>-578.222</u>

Er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Verliescompensatie

Verliezen zijn voorwaarts verrekenbaar met toekomstige winsten maar beperkt tot maximaal negen jaar na het jaar waarin het verlies is geleden. Er is een fiscale faciliteit om een bestemmingsreserve te vormen bij een positief resultaat, de verwachting is daarom dat de stichting fiscaal geen positief resultaat gaat behalen. Om die reden wordt er geen latentie voor de verrekenbare verliezen verwerkt in de jaarrekening.

Jaar	Compensabel verlies	Reeds gecompenseerd in oude jaren	Compenseren begin boekjaar	Compensatie in jaar 2016	Nog te compenseren einde boekjaar
	€	€	€	€	€
2016	578.222	0	578.222	0	578.222

WNT-verantwoording 2016 Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam van toepassing zijnde regelgeving:

Het algemene WNT-maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam is € 179.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1

Functie(s)

Duur dienstverband in 2016
 Omvang dienstverband (in fte)
 Gewezen topfunctionaris?
 (Fictieve) dienstbetrekking?

	P.C.Krikke	H.Gerson
	Algemeen Directeur	Algemeen Directeur 01/02 - 30/06
		0,32
	ja	ja
	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning	53.577	20.069
Belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totaal bezoldiging	53.577	20.069
 Toepasselijk WNT-maximum	 69.750	 57.215
Gewezen topfunctionaris?	ja	ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja

Bezoldiging topfunctionarissen**bedragen x € 1****Functie(s)**

Duur dienstverband in 2016
 Omvang dienstverband (in fte)
 Gewezen topfunctionaris?
 (Fictieve) dienstbetrekking?

H.J.A.Dessens	M.Huijser
Directeur Collecties 01/01 – 15/12	Algemeen Directeur 01/07 - 31/12
1,00	0,50
ja	nee
ja	ja
110.078	59.691
12.338	6.463
122.416	66.154
171.153	90.236
ja	nee
ja	ja

Bezoldiging

Beloning
 Belastbare onkostenvergoedingen
 Beloningen betaalbaar op termijn

Totaal bezoldiging

Toepasselijk WNT-maximum
 Gewezen topfunctionaris?
 (Fictieve) dienstbetrekking?

Toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen beloning voor de werkzaamheden**bedragen x € 1****Functie(s)**

Duur dienstverband

W.B.Hoekstra	T.L.Nagel
Voorzitter Raad van Toezicht 1/4 - 31/12	Lid Raad van Toezicht 1/1 - 31/12
0	0
0	0
0	0
0	0
26.850	17.900

Bezoldiging

Beloning
 Belastbare onkostenvergoedingen
 Beloningen betaalbaar op termijn

Totaal bezoldiging

Toepasselijk WNT-maximum

bedragen x € 1**Functie(s)**

Duur dienstverband

M.Tiemstra	M.Tiemstra
Voorzitter Raad van Toezicht a.i. 01/01 - 31/03	Lid Raad van Toezicht 01/04 - 31/12
0	0
0	0
0	0
0	0
17.900	17.900

Bezoldiging

Beloning
 Belastbare onkostenvergoedingen
 Beloningen betaalbaar op termijn

Totaal bezoldiging

Toepasselijk WNT-maximum

Mevrouw drs M.Tiemstra, lid van de Raad van Toezicht, heeft de functie van Voorzitter van de Raad van Toezicht waargenomen van 1 januari 2016 t/m 31 maart 2016. De voorzitter en leden van de Raad van Toezicht mogen jaarlijks € 500 presentievergoeding declareren en kunnen ook een km vergoeding van €0,19 per km declareren per vergadering.

bedragen x € 1
Functie(s)**M.Borsboom**
Lid Raad van
Toezicht
01/01 - 31/12**A.J.M.Valk**
Lid Raad van
Toezicht
01/01 - 31/12

Duur dienstverband

Bezoldiging

Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Het contract met mevrouw P.C. Krikke is per 1 januari 2016 opgezegd. De beëindigingsvergoeding ad € 53.577 toegekend per 1 januari 2016, is verwerkt in het resultaat 2015 maar is uitbetaald via de salarisadministratie in januari 2016. Deze uitkering is verwerkt in de WNT rapportage 2016.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen is er 1 functionaris waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT had moeten plaatsvinden. Dit betreft de Directeur Collecties. Bij het waarnemen van de voormalige directeur de heer Bijleveld is de heer Dessens bij de KvK ingeschreven als algeheel zelfstandig bevoegd. Om die reden moet de heer Dessens opgenomen worden in de WNT rapportage. Deze inschrijving bij de KvK is in december 2016 aangepast. Vanaf 16 december is de heer Dessens niet meer algeheel zelfstandig bevoegd. De beloning van de heer Dessens is binnen de normen van de WNT. De opgave over 2015 is nu gecorrigeerd in de jaarrekening 2016.

WNT-verantwoording 2015 Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam van toepassing zijnde regelgeving:

Het algemene WNT-maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam is € 178.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1

Functie(s)

Duur dienstverband in 2015
 Omvang dienstverband (in fte)
 Gewezen topfunctionaris?
 (Fictieve) dienstbetrekking?

	P.C.Krikke	H.J.A.Dessens
	Algemeen Directeur	Directeur Collecties
	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
	0,93	1,00
	nee	nee
	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning	139.081	105.208
Belastbare onkostenvergoedingen	2.500	
Beloningen betaalbaar op termijn	11.999	12.696
Totaal bezoldiging	153.580	117.904
Toepasselijk WNT-maximum	164.815	178.000
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja

Toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen beloning voor de werkzaamheden**bedragen x € 1****Functie(s)**

Duur dienstverband

S.G.H.KranendijkVoorzitter Raad
van Toezicht

1/1 - 28/11

Leden Raad
van Toezicht

1/1 - 31/12

Bezoldiging

Beloning

0

0

Belastbare onkostenvergoedingen

0

0

Beloningen betaalbaar op termijn

0

0

Totaal bezoldiging**0****0**

Toepasselijk WNT-maximum

24.475

17.800

bedragen x € 1**Functie(s)**

Duur dienstverband

M.TiemstraVoorzitter Raad
van Toezicht a.i.

28/11 - 31/12

Bezoldiging

Beloning

0

Belastbare onkostenvergoedingen

0

Beloningen betaalbaar op termijn

0

Totaal bezoldiging**0**

Toepasselijk WNT-maximum

17.800

Mevrouw drs M.Tiemstra, lid van de Raad van Toezicht, neemt ad interim de functie van Voorzitter van de Raad van Toezicht waar. De voorzitter en leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen beloning voor de werkzaamheden.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Het contract met mevrouw P.C. Krikke is per 1 januari 2016 opgezegd. De beëindigingsvergoeding ad € 53.577, toegekend per 1 januari 2016, is verwerkt in het resultaat 2015 maar wordt uitbetaald via de salarisadministratie in januari 2016. Deze uitkering wordt verwerkt in de WNT rapportage 2016.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2014 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toelichting bij de categoriale en functionele exploitatierekening 2016.

De uitgangspunt zijn niet aangepast ten opzichte van voorgaand jaar.

Baten

- Directe opbrengsten:
 - Publieksinkomsten 60% naar de vaste tentoonstellingen, 20% naar de tijdelijke tentoonstellingen en 20% naar algemeen beheer.
 - Sponsorinkomsten 100% naar vaste tentoonstellingen.
 - Overige inkomsten 70% naar de vaste tentoonstellingen, 10% naar de tijdelijke tentoonstellingen en 20% naar algemeen beheer.
- Indirecte opbrengsten, verdeeld naar de aard van de activiteiten.
- Exploitatie bijdrage ministerie van OCW:
 - Onderdeel huren is verdeeld op basis van de beschikbare m2.
 - Onderdeel exploitatiebijdrage is verdeeld op basis van de totale kosten van de collectiefunctie.
- Overige subsidies bijdragen, verdeeld naar activiteiten.

Lasten

- Salarislasten, per afdeling is er een verdeling gemaakt naar de verschillende functies. De salariskosten zijn procentueel verdeeld. Salariskosten tijdelijke tentoonstellingen direct verwerkt onder de tijdelijke tentoonstellingen.
- Afschrijvingen, verdeeld volgens activastaat.
- Huur, is verdeeld op basis van de beschikbare m2. Het Depot en de Mibo loodsen zijn direct toegerekend aan de collectie functie, omdat deze uitsluitend bedoeld zijn voor collectieopslag en collectiebeheer.
- Overige lasten, middels een uitgebreide kostenplaatsen administratie zijn de kosten verdeeld naar aard van de activiteiten.

Toelichting bij het kasstroomoverzicht

- In de aanpassingen voor de kasstroom uit bedrijfsoperaties is gecorrigeerd voor de vrijval van de investeringsbijdragen die zijn opgenomen onder de langlopende lening (€1,5 miljoen). Dit zijn bijdragen die al voor 2016 waren ontvangen en volledig waren gepassiveerd voor de herinrichting. Ook de afschrijvingen die volledig worden gedekt door de investeringsbijdragen zijn gecorrigeerd in de aanpassingen voor de bedrijfsoperaties. Er zijn dus per saldo geen uitgaven of inkomsten geweest als gevolg van de herinrichting.

Gelieerde rechtspersonen**Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise**

De stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise is volledig eigenaresse van het VOC-schip *Amsterdam* en verhuurt deze voor museale activiteiten aan Het Scheepvaartmuseum.

Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV / Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise**Overzicht onderlinge baten en lasten over 2016**

	HSM	Stichting HSME	HSME BV
Rente lening/rekening courant	-14.400		14.400
Management fee	-536.894	3.757	533.137
Gift	-100.000		100.000
Vergoeding organisatie EU	-215.000		215.000
Bewakingskosten	-134.496		134.496
Salariskosten	308.455		-308.455
Huur <i>Amsterdam</i> voor museale activiteiten	230.000	-230.000	0
Totaal	-462.335	-226.243	688.578

Amsterdam, 31 maart 2017

De directeur:

Michael Huijser

Algemeen Directeur

namens

De Raad van Toezicht

Wopke Hoekstra

Voorzitter Raad van Toezicht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Aan: het bestuur van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materiaal belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. exploitatierekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de Regeling Controleprotocol WNT 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Titel 9 Boek 2 BW, de Nederlandse Standaard 720, het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen en het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, , het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016, Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Amsterdam, 31 maart 2017

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser RA

Bijlage

Bezoekersgegevens 2016

Het Scheepvaartmuseum

	2016	2015
Voltarief		
Volwassenen	68.890	75.849
Jeugd	18.444	21.009
Senioren 65+		
	87.334	96.858
 Gereduceerd tarief	 80.092	 60.783
Scholen		
Docenten	2.839	2.726
Basis onderwijs	9.388	10.921
Voortgezetonderwijs	14.567	15.383
Beroeps en hoger onderwijs	9.397	9.511
Totaal Scholen	33.352	35.815
 Museumkaart	 69.726	 85.660
 Gratis	 16.323	 20.313
Kinderen	7.259	9.447
Sponsoren	1	364
Vrienden	285	383
Overig	8.778	10.119
 Totaal	 289.666	 302.155
 Vol tarief	€ 15,00	€ 15,00
Jeugd	€ 7,50	€ 7,50
 betalend	 273.343	 281.842

Bijlage**Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam****Model III voor de prestatieverantwoording**

	Huidig boekjaar 2016	Activiteitenplan	Vorig boekjaar 2015
Totaal aantal bezoeken per jaar	289.666	335.000	302.155
- waarvan betalend	273.343	293.000	281.842
Aantal scholieren primair onderwijs	9.388	15.000	10.921
Aantal scholieren voortgezet onderwijs	15.753	14.000	15.383
Registratiegraad >95%	Ja	Ja	Ja
Collectieplan up to date	Ja	Ja	Ja
Veiligheidsplan up to date	Ja	Ja	Ja

Bijlage

Overzicht nevenfuncties Algemeen directeur

Michael Huijser:

Bestuur:

- Dagelijks bestuur Amsterdamse Culturele Instellingen (ACI)
- Algemeen bestuur Amsterdam City
- Algemeen Bestuur De Plantage, samenwerkingsverband culturele instellingen, Plantagebuurt Amsterdam
- Voorzitter Bestuur Beheer Oosterdok
- Advies commissies
- Adviseur Erfgoed Mondriaan Fonds, 2015- heden
- Lid Commissie Rijksmusea Raad van Cultuur
- Bis aanvraag 2017-2020

Overzicht nevenfuncties leden Raad van Toezicht Het Scheepvaartmuseum

Wopke Hoekstra, voorzitter

- Partner McKinsey & Company (hoofdfunctie)
- Lid Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Bestuurslid Vrienden van het Hubrecht

Tanja Nagel, tevens lid auditcommissie

- CEO Theodoor Gilissen
- Lid van de Raad van Toezicht van de Veerstichting
- Lid van de Raad van Advies van Frans Hals Museum / De Hallen Haarlem
- Bestuurslid Universiteitsfonds Utrecht, Universiteit van Utrecht
- Lid Vereniging Aegon

Margriet Tiemstra, tevens lid auditcommissie

- CEO Univé Regio+
- Lid RvC Paribas OBAM NV
- Lid Outer Circle Quist Executive Coaches (QEC)

Anton Valk

Nederland:

- Directeur Valk Management and Advice
- Voorzitter Stichting Eden Soestdijk
- Voorzitter nationale monumentenorganisatie
- Voorzitter Cello Biennale Amsterdam

Groot-Brittannië:

- Directeur Valk Management and Advice LTD
- Voorzitter Nederlands Britse Kamer van Koophandel
- Bestuurslid Science Museum Group
- Bestuurslid British Transport Police
- Bestuurslid British Quality Foundation
- Bestuurslid Dutch Centre
- Voorzitter Dual Inventive LTD

Matthieu Borsboom

- Lid van de Raad van Toezicht vfonds
- Eigenaar A3; Admirals Autonomous Advice
- Chairman Expertgroup to NATO
- Lid wetenschappelijke adviescommissie Corts Foundation
- Adviseur Wings for Aid
- Lid extra ordinarius Michiel de Ruyter Stichting